

Μνήμων

Τόμ. 13 (1991)

Σελίδα τίτλου-Πίνακας περιεχομένων

*Mnimon Mnimon*doi: [10.12681/mnimon.234](https://doi.org/10.12681/mnimon.234)

Βιβλιογραφική αναφορά:

Mnimon, M. (1991). Σελίδα τίτλου-Πίνακας περιεχομένων. *Μνήμων*, 13, 1-8. <https://doi.org/10.12681/mnimon.234>

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΜΝΗΜΩΝ

RIKI VAN BOESCHOTEN, Κλεφταρματολοί, ληστές και κοινωνική ληστεία
• ΑΘΗΝΑ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, «Ο Κλέφτης» του Α.Ρ. Ραγκαβή • HELMA
WINTERWERB, Ένα χειρόγραφο σχεδίασμα της νεοελληνικής Θησηίδος •
ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΗΣ, Κοινότητες, έκκλησία και μιλλέτ στις «έλληνικές»
περιοχές της οθωμανικής αυτοκρατορίας • ΣΩΚΡΑΤΗΣ Δ. ΠΕΤΜΕΖΑΣ,
Διαχείριση των κοινοτικών οικονομικών και κοινωνική κυριαρχία: Ζαγορά
1784-1822 • ΚΙΡΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ, Το πυριτιδοποιείο στο Γραδεμπόριο
της Θεσσαλονίκης • ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ, Η τύχη των
πρώτων Ίταλών μεταξουργών στο έλληνικό κράτος • ΣΟΦΙΑ ΜΑΤΘΑΙ-
ΟΥ, Η έφημερίδα του Ήρακλείου «Έργάτης» ή «Λαός» (1914-15) •
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΡΟΥΞΑΚΗΣ, «Φαντασιακές κοινότητες» και Μεγάλη
Ίδέα • ΕΛΕΝΗ ΔΙΒΑΝΗ, Ο ρόλος του τύπου-λογοκρισίας στη Μ. Βρε-
τανία και οι Έλληνες άντάρτες (1943) • ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ, Δι-
ακόσια χρόνια από τη Γαλλική Έπανάσταση • ΤΟΝΙΑ ΚΙΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ
- ΡΙΚΑ ΜΠΕΝΒΕΝΙΣΤΕ, Γαμήλιες στρατηγικές και «παρεκκλίσεις» στον
οικογενειακό βίο • ΔΑΥΪΔ ΑΝΤΩΝΙΟΥ, Αναζητώντας καθηγητές για το
Πανεπιστήμιο • ΑΡΧΕΙΑΚΑ: Σοφία Ματθαίου, Ν. Καραπιδάκης, Θ. Θε-
οδώρου, Θ. Χρήστου, Έλπίδα Μαχαιρίδου, Άμαλία Παππᾶ, Δ. Κατσα-
νίδης, Κατερίνα Παπαδοπούλου, Γ. Καλαντζής, Τριανταφυλλιά Κουρτού-
μη, Στεφανία Άρχοντάκη, Β. Χ. Πετράκος, Ν. Δεπάστας, Όντὲτ Βαρών
• ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ: Άλέξης Πολίτης, Χριστίνα Κουλούρη, Ίωάννα Πε-
τροπούλου, Μαρία Σπηλιωτοπούλου, Κώστας Μέκκας, Όντὲτ Βαρών,
Νάση Μπάλτα, Χρ. Ι. Κόντος, Άντ. Λιάκος, Χρ. Λούκος •

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ΑΘΗΝΑ 1991

ΜΝΗΜΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΜΝΗΜΩΝ

RIKI VAN BOESCHOTEN, Κλεφταρματολοί, ληστές και κοινωνική ληστεία
• ΑΘΗΝΑ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, «Ο Κλέφτης» του Α.Ρ. Ραγκαβή • HELMA
WINTERWERB, Ένα χειρόγραφο σχέδιασμα της νεοελληνικής Θησίδος •
ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΗΣ, Κοινότητες, εκκλησία και μιλλέτ στις «έλληνικές»
περιοχές της οθωμανικής αυτοκρατορίας • ΣΩΚΡΑΤΗΣ Δ. ΠΕΤΜΕΖΑΣ,
Διαχείριση των κοινοτικών οικονομικών και κοινωνική κυριαρχία: Ζαγορά
1784-1822 • ΚΙΡΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ, Τò πυριτιδοποιείο στο Γραδεμπόριο
της Θεσσαλονίκης • ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ, Ή τύχη των
πρώτων Ίταλών μεταξουργών στο έλληικό κράτος • ΣΟΦΙΑ ΜΑΤΘΑΙ-
ΟΥ, Ή έφημερίδα του Ήρακλείου «Έργάτης» ή «Λαός» (1914-15) •
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΡΟΥΞΑΚΗΣ, «Φαντασιακές κοινότητες» και Μεγάλη
Ίδέα • ΕΛΕΝΗ ΔΙΒΑΝΗ, Ή ρόλος του τύπου-λογοκρισίας στη Μ. Βρε-
τανία και οι Έλληνες άντάρτες (1943) • ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΤΖΗΩΣΗΦ, Δι-
ακόσια χρόνια από τη Γαλλική Έπανάσταση • ΤΟΝΙΑ ΚΙΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ
- ΡΙΚΑ ΜΠΕΝΒΕΝΙΣΤΕ, Γαμήλιες στρατηγικές και «παρεκκλίσεις» στον
οικογενειακό βίο • ΔΑΥΊΔ ΑΝΤΩΝΙΟΥ, Αναζητώντας καθηγητές για τò
Πανεπιστήμιο • ΑΡΧΕΙΑΚΑ: Σοφία Ματθαίου, Ν. Καραπιδάκης, Θ. Θε-
οδώρου, Θ. Χρήστου, Έλπίδα Μαχαιρίδου, Άμαλία Παππά, Δ. Κατσα-
νίδης, Κατερίνα Παπαδοπούλου, Γ. Καλαντζής, Τριανταφυλλιά Κουρτού-
μη, Στεφανία Άρχοντάκη, Β. Χ. Πετράκος, Ν. Δεπάστας, Ήντét Βαρών
• ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ: Άλέξης Πολίτης, Χριστίνα Κουλούρη, Ίωάννα Πε-
τροπούλου, Μαρία Σπηλιωτοπούλου, Κώστας Μέκκας, Ήντét Βαρών,
Νάση Μπάλτα, Χρ. Ι. Κόντος, Άντ. Λιάκος, Χρ. Λούκος •

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ΑΘΗΝΑ 1991

ΜΝΗΜΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Χρήστος Λούκος, Γιάννης Μπαφούνης, Εύαγγελία Μπαλτά,
'Αλέξης Πολίτης, Τριαντάφυλλος Σκλαβενίτης

Έπιμέλεια τοῦ τόμου: Χρήστος Λούκος

Γιὰ πληροφορίες, παραγγελίες, ἐμβάσματα:
Τριαντάφυλλος Σκλαβενίτης, 'Ανακρέοντος 24-28, 162 31 'Αθήνα, τηλ. 72 29 811

Κεντρική διάθεση: ΝΕΦΕΛΗ, Μαυρομιχάλη 9, 'Αθήνα 106 79, τηλ. 36 04 793

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

RIKI VAN BOESCHOTEN: Κλεφταρματολοί, ληστές και κοινωνική ληστεία	9- 24
ΑΘΗΝΑ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ: «Ο Κλέφτης» του Α. Ρ. Ραγκαβή. Ένας επαναστάτης ήρωας και ένα πο- λεμικό έμβλημα	25- 48
HELMA WINTERWERB: Ένα χειρόγραφο σχέδιασμα τής νεοελληνικής Θησίδος	49- 56
ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΗΣ: Κοινότητες, εκκλησία και μιλλέτ στις «έλληνικές» περιοχές τής οθωμανικής αυτοκρατορίας κατά την περίοδο των μεταρρυθμίσεων	57- 76
ΣΩΚΡΑΤΗΣ Δ. ΠΕΤΜΕΖΑΣ: Διαχείριση τών κοινοτικών οικονομικών και κοινωνική κυριαρχία. ΈΗ στρατηγική τών προυχόντων: Ζαγορά 1784-1822	77-102
ΚΙΡΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ: Τό πυριτιδοποιείο στό Γραδεμπόριο τής Θεσσαλονίκης	103-115
ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ: ΈΗ τύχη τών πρώτων Έταλών μεταξουργών στό έλλη- νικό κράτος	116-138
ΣΟΦΙΑ ΜΑΤΘΑΙΟΥ: ΈΗ έφημερίδα του Έρακλείου «Έργάτης» ή «Λαός» (1914-15). Προσπάθεια για τήν όργάνωση τών έργατών και για τήν διάδοση νεωτερικών ιδεών σέ μιá έπαρχιακή πόλη	139-196
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΡΟΥΞΑΚΗΣ: «Φαντασιακές κοινότητες» και Μεγάλη Έδέα. Μιά συμβολή του Ν. Γ. Πολίτη	197-213
ΕΛΕΝΗ ΔΙΒΑΝΗ: ΈΟ ρόλος του τύπου και τής λογοκρισίας στην προώθηση τής πολιτικής τής Μ. Βρετανίας στον καιρό του πολέμου: ή επίσκεψη τής πρώτης αντιπροσωπείας τών Έλλήνων άν- ταρτών στό Κάιρο τον Αύγουστο του 1943	215-230

Προσεγγίσεις

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΤΖΗΩΣΗΦ: Διακόσια χρόνια από τή Γαλλική Έπανάσταση: έορτασμός ή άμφι- σβήτηση;	231-254
ΤΟΝΙΑ ΚΙΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ – ΡΙΚΑ ΜΠΕΝΒΕΝΙΣΤΕ: Γαμήλιες στρατηγικές και «παρεκκλίσεις» στον οικογενειακό βίο: Βυζάντιο και Μεσαιωνική Δύση	255-278

Σημειώματα και μαρτυρίες

ΔΑΥΪΔ ΑΝΤΩΝΙΟΥ: Έναζητώντας καθηγητές για τό Πανεπιστήμιο: ή περίπτωση του Κωνσταν- τίνου Μ. Κούμα	279-296
---	---------

Έρχειακά

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (Σοφία Ματθαίου)	297
ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΑΠΙΔΑΚΗΣ: Έρχεια και ιστορία τών θεσμών. Κατάλογος θεμάτων για μιá ιστορία τής διοίκησης	298-300
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ: Τό άρχειο Νικήτα Μαράτου	300-302
ΘΑΝΑΣΗΣ ΧΡΗΣΤΟΥ: Έρευνα και καταγραφή τών πηγών τής νεοελληνικής ιστορίας στην Κρατι- κή Βιβλιοθήκη και στό Κεντρικό Κρατικό Έρχειο του Μονάχου	302-308

ΕΛΠΙΔΑ ΜΑΧΑΙΡΙΔΟΥ: Τὰ ἀρχεῖα τῆς Νομαρχίας Ξάνθης	309
ΑΜΑΛΙΑ ΠΑΠΠΑ: Ἱστορικὸ Ἀρχεῖο Μακεδονίας. Περιεχόμενα	310-327
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΤΣΑΝΙΔΗΣ: Ἀρχεῖα τῆς Τράπεζας τῆς Ἀνατολῆς. I. Ὑποκατάστημα Θεσσαλονίκης – II. Πρακτορεῖο Μοναστηρίου	327-330
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ – ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ: Τὰ ἀρχεῖα τῆς Αὐτόνομης Ὑπηρεσίας Ἐπισιτισμοῦ Μακεδονίας (Α.Υ.Ε.Μ.)	330-334
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ – ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ: Ἀρχεῖο Ὑπηρεσίας Ἐφοδιασμοῦ-Διανομῶν (Α.Υ.Ε.Δ.) (1945-1948)	334-342
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ ΚΟΥΡΤΟΥΜΗ: Ἀρχεῖο Γενικῆς Διοίκησης Βορείου Ἑλλάδος (Γ.Δ.Β.Ε.)	342-345
ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΑΡΧΟΝΤΑΚΗ: Ἀρχεῖα Δήμου Χανίων. Πρακτικὰ συνεδριάσεων Δημοτικοῦ Συμβουλίου Χανίων	345-348
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Χ. ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Τὸ Ἀρχεῖο τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας	349-358
ΝΙΚΟΣ ΔΕΠΑΣΤΑΣ: Ἀρχεῖο Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Πολεμολογίας	358
ΟΝΤΕΤ ΒΑΡΩΝ: Ἀρχεῖο Κατοχῆς τοῦ Νίκου Βλασσόπουλου	358-367

Βιβλιοκρισίες

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ. ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ, Κωνσταντῖνος Οικονόμος ὁ ἐξ Οικονόμων, Ἀλληλογραφία, τόμ. Α', 1802-1817, ἐπιμ. Κ. Λάμπας – Ρόδη Σταμούλη (Ἀλέξης Πολίτης)	369-371
ΣΤΕΦΑΝΟΣ Α. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ, Ἡμερολόγιον 1845-1867 μεταγραφὴ Στ. Ν. Κουμανούδης, ἐπιμ. Ἄγγελος Π. Ματθαίου (Ἀλέξης Πολίτης)	372-375
ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΥΛΟΥΡΗ, Ἱστορία καὶ Γεωγραφία στὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα, 1834-1914 (Ἀλέξης Πολίτης)	375-378
ΠΟΠΗ ΠΟΛΕΜΗ, Ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ ΕΛΙΑ. Ἑλληνικὰ Βιβλία 1864-1900 (Χριστίνα Κουλούρη)	378-381
ΙΜΠΝ ΜΠΑΤΤΟΥΤΑ, Ταξίδια στὴν Ἀσία καὶ στὴν Ἀφρική 1325-1354 (Ἰωάννα Πετροπούλου)	381-384
ARLETTE FARGE, Le goût des archives (Μαρία Σπηλιωτοπούλου)	384-386
FRANÇOIS DOSSE, L'histoire en miettes. Des «Annales» à la «nouvelle histoire» (Κώστας Μέκκας)	387-388
JACQUES SEMELIN, Sans armes face à Hitler. La Résistance civile en Europe 1939-1943 (Ὀντέτ Βαρών)	389-394
RAOUL GIRARDET, Mythes et mythologies politiques (Νάση Μπάλτα)	394-396
ΜΙΝΩΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ, Κασιώτες καρaboκύρηδες στὸν 19ο-20ο αἰώνα (Χρῆστος Ι. Κόντος)	397-400
ΕΛΕΝΗ ΚΑΛΛΙΓΑ, Ἡ Πρόνοια γιὰ τὸ παιδί στὴν Ἑλλάδα τοῦ 19ου αἰώνα (Ἀντώνης Λιάκος)	400-405
ΑΛΕΞΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ, Ἡ ἀνακάλυψη τῶν ἑλληνικῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν (Χρῆστος Λοῦκος)	406-408
ΜΝΗΜΗ ΝΙΚΟΥ Γ. ΣΒΟΡΩΝΟΥ καὶ ΝΙΚΟΥ ΓΚΑΪΝΤΑΤΖΗ	409-414
ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ	415-418
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	419-430
ΤΙΤΛΟΙ ΑΡΘΡΩΝ ΣΤΑ ΓΑΛΛΙΚΑ	431